

Főépítések tájékoztatása - 2024.11.15

Tisztelt Polgármester Asszony!
Tisztelt Polgármester Úr!
Tisztelt Jegyző Asszony!
Tisztelt Jegyző Úr!
Tisztelt Főépítész Kolléga!

A 2024. október 1-én hatályba lépett új építésügyi jogszabályok jelentős változást hoztak az önkormányzatok és főépítések munkájában. A magyar építészetről szóló 2023. évi C. tv. (a továbbiakban: Méptv.) 2024. október 1-től hatályos rendelkezései szerint megváltozott a főépítési rendszer.

A Méptv. meghatározza az **önkormányzati főépítész fogalmát**: „a helyi önkormányzat vagy önkormányzati társulás épített környezet alakítási, területfejlesztési és területrendezési, településfejlesztési és településrendezési, településkép-védelmi tárgyú döntéseit előkészítő személy, aki lehet települési vagy térségi főépítész, a fővárosban fővárosi vagy fővárosi kerületi főépítész;” Az önkormányzati főépítész feladatát **köztisztviselőként vagy megbízási jogviszonyban** látja el. Az önkormányzati főépítész az e törvény felhatalmazása alapján kiadott, a főépítési tevékenységről szóló 190/2009. (IX. 15.) Korm. rendeletben (továbbiakban: Főéprend.) meghatározott szakmai végzettséggel és szakmai gyakorlattal rendelkezik.

A fővárosban, a fővárosi kerületekben és városi jogállású településeken kötelező önkormányzati főépítést alkalmazni. Ha a város a főépítési feladatot társulásban látja el, az önkormányzati főépítész székhelye a városi jogállású önkormányzat székhelye.

A községi jogállású település

- saját települési főépítést alkalmaz, vagy
- a település fekvése szerinti járásban lévő más önkormányzattal társulásban, közösen alkalmaz térségi főépítést.

A főépítési tevékenységet folytató állami és önkormányzati főépítész (továbbiakban: főépítész) a **lakóhelye szerint illetékes területi építész kamaránál** köteles főépítési nyilvántartásba vételét kérni, a foglalkoztatására irányuló jogviszonyának megkezdését követő 15 napon belül.

A főépítési nyilvántartásba csak az a főépítész kerülhet felvételre, aki aktív építész kamarai tagsággal rendelkezik. Amennyiben a főépítész még nem kamarai tag, úgy külön eljárásban kell kérnie tagfelvételét a lakóhelye szerint illetékes területi kamarától. Ha a főépítész kamarai tagsága felfüggesztett státuszú, kérelmeznie kell tagsági jogviszonyának helyreállítását!

A **Főéprend. 13. §-ában** rögzített átmeneti rendelkezések alapján 2024. december 31-ig kell teljesíteni a kamarai tagságra és a nyilvántartásba vételre vonatkozó előírásokat.

13. § (1) A Méptv. 56. § (1) bekezdése alapján önkormányzati főépítési feladatot vállaló személyeknek

a) a 3/D. § (1) és (2) bekezdésétől eltérően a kamarai tagságra és a főépítési nyilvántartásba vételre vonatkozó kötelezettségüket 2024. december 31-ig, és

b) a 3. § (1) bekezdés d) pontjától eltérően az önkormányzati főépítési vizsga letételére vonatkozó kötelezettségüket 2025. március 31-ig kell teljesíteniük.

(2) Ha az (1) bekezdés b) pontja szerinti határidő eredménytelenül telik el, a területi kamara titkára az

önkormányzati főépítést törli a kamarai főépítési nyilvántartásból, akinek esetleges továbbfoglalkoztatása jogellenesnek minősül.

(3) Az állami főépítészekre az (1) bekezdés a) pontjában foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.

A főépítésznek, a fentieknek megfelelően főépítési vizsgával vagy főépítési vizsga alól mentességgel kell rendelkeznie.

A **főépítési nyilvántartás (FÉNY)** közhiteles hatósági nyilvántartás, amely vármegyei ill. települési bontásban, kereshető módon mutatja be az aktuális főépítészeket, a bárki számára elérhető online felület novemberben lesz elérhető. **A nyilvántartásba vételre vonatkozó eljárásrendet a MÉK Elnöksége elfogadta és innen érhető el.** A nyilvántartásba vételi kérelemben meg kell jelölni, illetve csatolni kell:

- a) a főépítési vizsgára vagy a főépítési vizsga alóli mentességre vonatkozó adatokat (megszerzés időpontja, okirat / igazolás száma), az ezeket igazoló oklevél/igazolás másolatát vagy azt, hogy előbbiek egyikével sem rendelkezik,
- b) a főépítési tevékenységre vonatkozó adatok településenkénti összefoglalását, állami főépítész esetén a vármegyét
- c) a foglalkoztató által kiállított igazolást
- d) az igazgatási szolgáltatási díj befizetésének igazolását *(az eljárási díj megállapításáról szóló ÉKM rendelt kihirdetéséig az eljárás díjmentes)*
- e) a főépítési nyilvántartásban publikusan megjelenő elérhetőségeket

A főépítész köteles a főépítési nyilvántartásban szereplő adatokban bekövetkező valamennyi változást is – ideértve a Méptv. 56. § (7) bekezdése szerinti esetet is – a továbbiakban a lakóhelye szerinti területi építész kamaránál, a változtatástól számított 15 napon belül írásban bejelenteni. A főépítész a nyilvántartásba vételi, illetve változás-bejelentési kötelezettségének elmulasztásával a Főéprend. 3/D. § (5) bekezdés alapján fegyelmi vétséget követ el, amely miatt vele szemben az Etikai-fegyelmi Szabályzat szerinti etikai-fegyelmi büntetés alkalmazható!

A Méptv. 56. § (7) bekezdése alapján, ha a községi jogállású települési önkormányzat legalább 30 napig nem alkalmaz települési vagy térségi főépítést, a továbbiakban a település vonatkozásában a törvény erejénél fogva a település fekvése szerinti járásszékhely város települési főépítésze látja el az önkormányzati főépítési feladatokat azzal, hogy a községi jogállású települési önkormányzat köteles a teherviselésről a járásszékhely város önkormányzatával megállapodni.

Az alkalmazási kötelezettség elmulasztását – a település jegyzőjének a mulasztás időpontjának beálltától számított 15 napon belül megfogalmazott jelzése alapján – a település fekvése szerinti járásszékhely város jegyzője állapítja meg, és e jelzéstől számított 15 napon belül intézkedik a települési főépítési feladatoknak a járásszékhely város települési főépítésze általi átvételéről és ellátásáról.

A Méptv. 56. § (9) bek. szerint a legalább 10 település vonatkozásában főépítési feladatot ellátó főépítészek és munkatársaik foglalkoztatásához az állam költségvetési támogatást biztosít.

Felhívjuk a települések polgármestereinek és főépítészeinek figyelmét a fenti határidők betartására, mert a hatályos jogszabályi előírások szerint, az önkormányzatok településterveinek készítése, módosítása, településképi véleményezési és bejelentési eljárása főépítész foglalkoztatásának hiányában ellehetetlenül.

A Magyar Építész Kamara és a területi építész kamarák a megváltozott jogszabályi előírásokkal és a főépítészek foglalkoztatásával kapcsolatos további kérdések tisztázásában szívesen nyújtanak segítséget.

A főépítésekkel kapcsolatos tájékoztatókat, információkat a Magyar Építész Kamara honlapján tesszünk közzé!

Budapest, 2024. november 15.

Tisztelettel:

dr. Hajnóczy Péter
a MÉK elnöke

Kovács Zsófia
a MÉK főtitkára

Rumi Imre
a MÉK Főépítési Tagozat elnöke